

Projednáni výše náhrady škody s odborovou organizací

V „*Dokumentech Odborového sdružení železničárů č. 4a*“, vydaných v roce 2022, bylo publikováno „*Pojištění odpovědnosti zaměstnance za škodu způsobenou v souvislosti s výkonem povolání zaměstnavateli (metodická pomůcka)*“. V této souvislosti chceme zdůraznit zejména problematiku povinnosti nahradit škodu zaměstnancem, která je velmi frekventovaná a dochází při jejím řešení v praxi k určitým pochybením.

Dle ustanovení § 263 odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů (dále rovněž „ZP“) „*výši požadované náhrady škody a obsah dohody o způsobu její úhrady s výjimkou náhrady nepřesahující 1 000 Kč je zaměstnavatel **povinen projednat s odborovou organizací***“ (nikoliv pouze odborovou organizací informovat). Zde je vhodný prostor pro uplatnění podnětů, návrhů a připomínek ze strany odborové organizace, např. při specifikaci výše škody.

Při projednání s odborovou organizací a před uplatněním nároku na Kooperativa pojišťovnu, a.s. (prostřednictvím C.E.B., a.s.), je nutné vždy dbát na to, že pojištěný člen OSŽ uhradí pouze **skutečnou škodu** (viz ustálená judikatura¹) v době jejího vzniku.

Při vyčíslování výše náhrady škody (specifikace) musí být zohledněna **amortizace** (pravidelné odepisování určité sumy z hodnoty zařízení, strojů, budov apod. pro jejich opotřebování), respektive poškozená strana (zaměstnavatel) by neměla nárokovat vyšší škodu, než byla skutečně zaměstnancem způsobena. Při určení výše škody se vychází z ceny této věci v době jejího poškození. Zásadně se vychází z cenového předpisu nebo z ceny pořizovací, potom je třeba zohlednit pokles hodnoty věci v důsledku jejího opotřebení, stáří nebo vad, které na ní vznikly.

Například při poškození motorového vozidla je třeba před opravou škody na vozidle zabezpečit prohlédnutí vozidla a zadokumentovat rozsah škody likvidátorem pojistných událostí apod. Pojištěný zaměstnanec - člen OSŽ by neměl uznat závazek náhrady škody ve výši, která se rovná částce za opravu vozidla, která je uvedena na faktuře za opravu ze servisu, kde byla oprava provedena. Od fakturované částky se odečte tzv. opotřebení, tj. hodnota dílů, které při opravě byly vyměněny, snižuje se v závislosti na opotřebení dílů původních (např. stáří věci, počet ujetých kilometrů apod.).

Skutečnou škodu obdobným způsobem řeší rovněž interní předpisy zaměstnavatelských subjektů - SŽ, s.o., ČD, a.s. a ČD Cargo, a.s. /Směrnice SŽ č. 110² - SŽ, s.o.; Op 21³ - ČD, a.s.; OR9-A-2008⁴ - ČD Cargo, a.s./.

Člen OSŽ, který je pojištěn na odpovědnost za škodu způsobenou v souvislosti s výkonem povolání zaměstnavateli - odpovídající pojistnou částkou (4,5 násobek svého průměrného hrubého měsíčního výdělku), nehradí zaměstnavateli ze své mzdy škodu (ani srážkami ze mzdy), na kterou je pojištěn. Tato škoda je uhrazena Kooperativa pojišťovnou, a.s. Pojištěný člen OSŽ uhradí pouze spoluúčast, kterou při likvidaci stanoví Kooperativa pojišťovna, a.s.

Mikuláš Hubicsák, manager pro kolektivní vyjednávání
JUDr. Petr Večeř, vedoucí SPO OSŽ-ústředí

¹ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 25 Cdo 347/2000, ze dne 28.11.2001; Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 25 Cdo 1629/2000, ze dne 27.6.2002.

² Předepisování náhrad škod zaměstnancům, č.j. S 27869/2014-O25.

³ Předpis o předepisování náhrad škod zaměstnancům podle zákoníku práce, č.j.: 56997/2007 - O25.

⁴ Předepisování náhrad škod zaměstnancům podle zákoníku práce.